

Sentraliseringsmidler og sentraliseringstiltak.

Mange mener og tror at Stortinget er svært generøs med midler til distriktene. Det snakkes aldri om midler som går til sentrale strøk. Derimot er det slik at distriktene ofte bærer de tyngste økonomiske byrdene og samtidig får det dårligste offentlige tilbud, - om de i det hele får noe tilbud. Under vil jeg komme med en del eksempler på hvordan sentrale strøk prioriteres og hvilke byrder som legges på folk i distriktene. Det må bemerkes at byråkratene som ofte legger premissene for de vedtak som fattes, stort sett bor i Oslo eller Oslos nærområde eller i andre sentrale strøk av landet.

NETTLEIE: Innbyggere i kraftkommuner har den høyeste strømprisen fordi Stortinget har bestemt at disse innbyggerne må være med å betale for frakt av strømmen fra deres kommuner, mens de sjøl må bære alle kostnader til distribusjonsnettet i egen kommune. I rene kroner utgjør dette i enkelte kommuner så mye som 50 øre mer pr. kilowatttimer eller 10000 kr. mer pr år for en vanlig husstand. Se også:

<https://www.abcnyheter.no/penger/naeringsliv/2018/12/06/195481205/nordiske-politikere-ut-mot-tyskland-vil-selge-mer-kraft>

NØDNETT: Stortinget har bestemt at kostnadene til nødnettet skal betales av kommunene. Kommuner som har en vanskelig geografi og få innbyggere får en regning på opp mot 300 kr. pr. innbygger mens kostnaden i Oslo er på under 3 kr. pr. innbygger. Flere medieoppslag viser også at distriktene fortsatt har et ustabil nødnett [som ikke fungerer når behovet er der](#). I tillegg er det også mange i distriktene som heller ikke har mobilnett.

https://www.nrk.no/finnmark/sjarken-tok-inn-vann-da-telenettet-brot-sammen_-trodde-vi-skulle-do-1.14320209

ELBILER: De fleste elbiler kjører i Oslo og andre større byer. Stortinget har innført flere skatteletter og særtiltak til elbiler framfor andre biler. Det være seg avgiftsfritak, gratis parkering og fri passering i bomringer, på ferger m.m. Samla utgjør disse subsidiene ca. 1 million pr. elbil eller 70 milliarder totalt for hele elbilparken ifølge «Tekna» (fagblad) Dette er betydelig mer enn det som går til forbedring av fylkesveier i hele Norge. I tillegg får eiere av elbil bedre betalt etter statens satser for bruk av bil i tjenesten. Altså i alle sammenhenger en klar økonomisk prioritering av de som bor sentralt. Samtidig må distriktene betale disse tiltakene gjennom redusere pendlerfradrag og økte avgifter på annen bilbruk.

STATLIGE ARBEIDSPLASSER: I Kommunal Rapport torsdag 24. august kunne vi lese følgende: «Alle de 14000 statlige arbeidsplassene i denne stortingsperioden har kommet i byene.» Fra valgåret 2013 og fram til nyttår 2017 hadde den blå-blå regjeringa opprettet 14107 nye statlige arbeidsplasser som alle var kommet i sentrale strøk. Samtidig kunne avisa med grunndata fra SSB, fastslå at det i den samme perioden hadde regjeringa lagt ned 700 statlige arbeidsplasser i distriktskommunene.

OMLEGGING AV EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING.. Mens regjeringen «freder» eiendomsskatten på bolig foreslår den samme regjeringen å legge om eiendomsskatten på verker og bruk, slik at en stor del av denne skatten (som i mange tilfeller er svært kjærkommen for mange distriktskommuner) skal tilfalle staten i stedet for

kommunene. Midlene tas fra distriktene og skal altså sentraliseres til Oslo på tross av at det er befolkningen i distriktene som har ofret sin natur for å skaffe blant annet strøm til storbyene.

FINANSIERING AV UNDERVISNING.

For ca 25 år siden var avstand et av kriteriene i rammetilskuddet for grunnskoleopplæring. Dette innebar at kommuner med lange avstander fikk beregnet ekstra kostnader for å opprettholde flere skoler tross et lavt elevtall. I forbindelse med innføring av 6-årsreformen innførte staten fast pris pr. elev. Denne omleggingen har gitt elever i griskrendte strøk lange reiser og lange arbeidsdager. I 2015 vedtok Stortinget å gi kommuner med mange elever pr. klasse på småskoletrinnet, ekstra midler. Dette innebærer at store kommuner får MER pr. elev et distriktskommunene og Oslo får nå mest av denne potten.

POST: Etter postens nye planer skal folk i de ytterste utkanter miste posttilbud. Forslaget fra posten er at de nå må reise flere mil for ikke å se flere dagsreiser for å hente post. Vi hører også at posten skal begrense utlevering av aviser i distriktene til kun 2 dager i uka. At dette er en trussel mot den frie pressen er en side av saken. En annen er folks mulighet til å få relevant informasjon og deltakelse i samfunnet på linje med øvrige innbyggere i landet. Posten er et statlig foretak som staten kan styre gjennom Stortingsvedtak. Da må posten levere slik Stortinget vedtar.

RESPEKT FOR FOLK SOM BOR UTENOM SENTRALE STRØK.

Storting, regjering og media må vise mer respekt for folk som bor i distriktene. Når det gjøres vedtak som rammer næring og bosetting i distriktene, må folk i større grad tas på høring og bli hørt. Tiltak som rammer befolkningen må erstattes med bøtende tiltak for å opprettholde tjenestetilbud og bosetting. Erstatningsordninger ved skogvern, beitereduksjon, naturinngrep, må erstattes fullt ut også for framtidig tap. Et eksempel er tap av beiteareal ved oppretting av ulvesonen og økt rovdyrbestand. Et annet er forslaget om nedlegging av pelsdyrnæringa. Erstatning må gis fullt ut slik at aktører i næringa ikke etterlates som gjeldsslaver om næringa avvikles. Det må også tilbys tiltak for å kompensere for tap av arbeidsplasser i de lokalsamfunn som rammes av omlegginga.

STADIG HAKKING PÅ, OG FEILINFORMASJON OM SMÅKOMMUNER FRA STATLIGE MYNDIGHETER. Fylkesmenn og andre statlige myndigheter gjentar stadig samme melding om at småkommuner gir mangelfullt tilbud til sine innbyggere. Eksempelvis som i dette sitatet om barnevern fra nrk.no: «Fylkesmann i Nordland, Tom Cato Karlsen, sier dette ikke bare er et Træna-problem. Han frykter at situasjonen er lik i flere andre småkommuner.» Her framstår mangler i barnevernet som KUN et småkommuneproblem selv om en grundig gjennomgang av barnevernet viser at det i like stor grad gjelder mellomstore og store kommuner. I en rapport fra Bufdir 2018 kommer det fram at dette også gjelder 5 kommuner med over 50000 innbyggere. Med andre ord forvrenger fylkesmannen i Nordland de faktiske forhold. Vi kan faktisk si at det han uttrykker her er faktisk misvisende. Han burde blant annet ha tatt med Nordlands største kommune som er i samme kategori som Træna.

STADIG FORSLAG FRA SKIFTENDE REGJERINGER SOM ALLE GJØR DET VANSKELIGERE Å BO OG LEVE I NORSKE UTKANTER.

Et av de mest ekstreme forslag er framkommet fra det såkalte Hjelmsengutvalget. Nå skal alle kommunale tjenester organiseres etter markedsprinsipper. Det betyr at alt fra svømmebasseng til tekniske tjenester skal være brukerbetalt og drives med overskudd.

Se for øvrig artikler på [abcnyheter](#) og [Nationen](#). En kan bare tenke seg hvor dyrt det kan bli for enkelte innbyggere og hvor mange som blir utenfor i samfunnet fordi tjenestene blir for dyre. Hvor mange barn vil greie å betale for tjenestene i den kommunale kulturskolen om dette blir rådende politikk? Det aller mest betenkelige er jo at regjeringa i det hele tatt oppnevner [utvalg](#) med [et](#) mandat som fører til slike forslag.